

ARCHITEKTŪROS KOKYBĖS VERTINIMO METODIKOS TAIKymo KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIO NUOSTATOS

1. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje gairės (toliau – Gairės) nustato architektūros kokybės vertinimo būdą ir priemones Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. D1-112 „Dėl architektūros kokybės vertinimo metodikos patvirtinimo“ nuostatomis.

2. Gairėmis rekomenduojama vadovautis vertinant architektūros objektų (statinių, urbanistinių kompleksų ir kraštovaizdžio objektų) (toliau – objektas) kokybę Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje rengiamuose teritorijų ir žemėtvarkos planavimo dokumentuose, projektuose, organizuojamuose architektūriniuose konkursuose ir kitais atvejais, norint įvertinti architektūros objektų kokybę.

3. Gairėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.

II SKYRIUS ARCHITEKTŪROS KOKYBĖS VERTINIMO KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE TIKSLAS, KRITERIJAI, OBJEKTAI IR VERTINIMO BŪDAS

4. Architektūros kokybės vertinimo Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje tikslas – pagal Gairėse pateiktus vertinimo būdus ir priemones nustatyti objekto atitiktį kriterijams, įvertinant kiekvieno kriterijaus aspektus.

5. Architektūros kriterijų vertinimo gairių taikymo naudotojas – Savivaldybė, architektai ir projektuotojai, regioninė architektūros taryba (RAT), visuomenė.

5.1. Savivaldybės specialistai taikydami gaires rengia specialiuosius architektūros reikalavimus, prisijungimo sąlygas, vertina projektinius pasiūlymus, projektus, teritorijų planavimo ir žemėtvarkos dokumentus, reklamos projektus pagal nustatytus kriterijus, siekiant užtikrinti darnią plėtrą, estetinę kokybę bei viešąjį interesą.

5.2. Architektai ir projektuotojai – pasiekti kokybišką rezultatą, kuris atitinka tiek kūrybinius sumanymus, tiek teisės aktų ir viešojo intereso reikalavimus.

5.3. Regioninė architektūros taryba (RAT) – gairės RAT specialistams suteikia bendrus vertinimo standartus, padedančius objektyviai įvertinti projektų architektūrinę kokybę ir atitiktį nustatytiems kriterijams. Užtikrinti vienodą vertinimo metodiką ir skatinti aukštos kokybės architektūrą visame regione.

5.4. Visuomenė – pateiktos gairės padės visuomenei geriau suprasti, kokie reikalavimai keliami architektūros projektams ir kaip jie yra vertinami. Tai didina įsitraukimą ir skaidrumą.

6. Kriterijai ir jų reikšmės:

6.1. **Atitiktis darnaus vystymosi principams.** Kokybiška architektūra, prisidedanti prie darnios valstybės ir žmonių aplinkos kūrimo, yra svarbi ekonomikos ir socialinių santykių raidai, atsižvelgiant į darnaus ir tvaraus vystymosi iššūkius.

6.2. **Urbanistinis integralumas.** Statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto darna su esama urbanistine struktūra ir poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui.

6.3. Santykis su paveldėtomis vertėmis. Kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių saugojimas, statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto santykis su urbanistinės vietovės ar objekto istorine urbanistine ir (ar) architektūrine raida, kraštovaizdžio vertybėmis.

6.4. Aplinka visiems. Aplinka be specialaus pritaikymo gali naudotis visos visuomenės grupės.

6.5. Sprendinių ekonomiškumas. Planuojamų sprendinių atitiktis ilgalaikėms investicijoms, jų racionalumas užtikrinant efektyvų statinio gyvavimo ciklą, siekiant optimalaus kokybės ir kainos santykio.

6.6. Inovatyvumas. Naujos originalios architektūrinių ir urbanistinių sprendimų idėjos siekiant tvarios statybos ir statinio gyvavimo ciklo, naudojant pažangias technologijas ir medžiagas, skatinant žiedinę ekonomiką, klimatą ir energiją tausojančias priemones, kuriant kokybišką aplinką visiems.

6.7. Funkcionali struktūra. Statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto atitiktis planuojamai funkcijai ir galimybė pritaikyti kintant funkcijoms.

6.8. Vientisa architektūrinė idėja ir estetika. Nuosekliai suvokiama statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto meninė išraiška.

7. Vertinami objektai:

7.1 . Teritorijų ir žemėtvarkos planavimo dokumentų sprendiniai;

7.2 . Projektiniai pasiūlymai/ techniniai darbo projektai;

7.3 . Reklamos projektai;

8. Kriterijai vertinami šviesoforo principu:

8.1 **ŽALIA** – tinkamas, prielaidas architektūros kokybei kuriantis sprendimas;

8.2 **GELTONA** – patenkinamas sprendimas, kurį tikslinga pagrįsti objektyviais argumentais;

8.3 **RAUDONA** – neigiamų pasekmių rizikas kuriantis sprendimas, kuriam gali būti pritariama tik pagrindus, kad ši alternatyva yra tinkamiausia ar vienintelė įmanoma, vertinant kontekstą, teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, pastato funkcijos reikalavimais, infrastruktūros išvystymo būkle ir pan.

9. Klausimai kriterijaus aspektams įvertinti taikomi atsižvelgus į vertinamojo objekto specifiką, kontekstą, jį lemiančias aplinkybes. Kriterijaus vertinimo aspektai ir siūlomų klausimų kriterijaus aspektams įvertinti sąrašas gali būti papildomas ir (ar) patikslinamas.

10. Vertinant objektų – teritorijų ir žemėtvarkos planavimo dokumentų, projektinių pasiūlymų ir reklamos kokybę, taikomi lentelėje (pateiktoje žemiau) išvardyti kriterijai. Klausimai kriterijaus aspektams įvertinti taikomi atsižvelgus į vertinamojo objekto specifiką, kontekstą, jį lemiančias aplinkybes. Kriterijaus vertinimo aspektai ir siūlomų klausimų kriterijaus aspektams įvertinti sąrašas gali būti papildomas ir (ar) patikslinamas.

Vertinant architektūros kokybę rekomenduojama koncentruotis į pamatuojamus ir pagrindžiamus aspektus (santykį su urbanistine ar gamtine aplinka, gyvenimo kokybę, darnią kaimynystę ir panašiai).

Rekomendacijose aprašomi architektūros kokybės vertinimo kriterijai ir aspektai, keliami klausimai neapima projektinių pasiūlymų ir teritorijų planavimo dokumentų sprendinių atitikimo statybos techniniuose reglamentuose, teritorijų planavimo dokumentuose, higienos ir kitose normose nustatytiems reikalavimams.

Architektūros sprendimų kokybės vertinimas nepakeičia ir neatstoja teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir juose nustatytų reglamentų. Tačiau šio vertinimo rezultatai gali įtakoti galimybes pasiekti maksimalius rodiklius, nustatytus teritorijų planavimo dokumentuose.

11. Architektūros kokybės vertinimo kriterijų taikymo lentelė

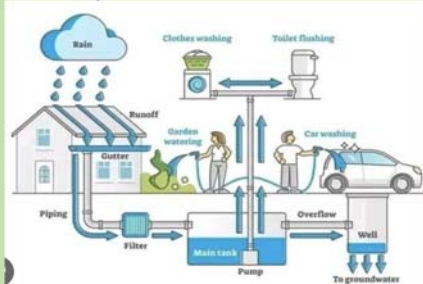
ARCHITEKTŪROS KOKYBĖS KRITERIJŲ SĄRAŠAS, JŲ REIKŠMĖS, VERTINAMI ASPEKTAI IR KLAUSIMAI ASPEKTAMS ĮVERTINTI

Kriterijus – vienas iš aštuonių Architektūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų architektūros kokybės kriterijų, pagal kurį nustatoma, ar pasiekta architektūros kokybė.

Objektas – vertinamas architektūros objektas, kuriam taikoma Architektūros kokybės vertinimo metodika.

Kriterijaus vertinimo aspektai – aspektai, į kuriuos atsižvelgiant vertinama atitiktis kriterijui. Šių aspektų visuma perteikia kriterijaus reikšmę.

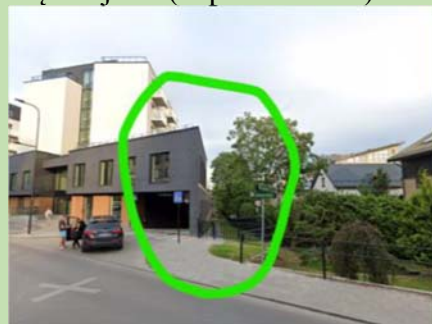
Nr.	Kriterijus	Kriterijaus reikšmė	Kriterijaus vertinimo aspektai	Klausimai aspektams įvertinti
I. Objekto santykis su aplinka				
1.	Atitiktis darnaus vystymosi principams	Kokybiška architektūra, prisidedanti prie darnios valstybės ir žmonių aplinkos kūrimo, yra svarbi ekonomikos ir socialinių santykių raidai, atsižvelgiant į darnaus ir tvaraus vystymosi iššūkius.	Atsakingas išteklių naudojimas; gamtos (gyvūnijos ir augmenijos) puoselėjimas; prisitaikymas prie klimato kaitos padarinių ir (ar) jų švelninimas.	
	Atsakymų vertinimas			
	1.1.1.Ar objektas vystomas jau urbanizuotoje teritorijoje?			
	Objektas vystomas dar neurbanizuotoje teritorijoje. Nesuplanuotos inžinerinės, susisiekimo, socialinės infrastruktūros.	Objektas vystomas neužstatyme sklype, tačiau yra suplanuota visa inžinerinė, susisiekimo, socialinė infrastruktūra.	Objektas vystomas jau urbanizuotame sklype, buvusioje užstatytoje teritorijoje.	1.1. Ar objekto sprendiniai grindžiami atsakingo žemės naudojimo ir užstatymo intensyvumo principais?
	1.1.2.Šiuo metu ši aspekto dalis negali būti vertinama projektinių pasiūlyimų stadijoje.			1.2. Ar naudojamos vietinės ar vietoje pagamintos medžiagos?
	1.1.3.Tai kompleksinis holistinis vertinimas, kuriam būtina nusistatyti kriterijus ar vertinti ekspertiniu metodu RAT.			1.3. Ar projektuojant objektą atsižvelgta į penkis esminius tvarumo principus: atsisakyti, mažinti, remontuoti, pakartotinai naudoti ir perdirbti (angl.

				<i>refuse, reduce, repair, reuse, recycle).</i>
	1.4.1. Ar objekto sklype tvariai naudojamas lietus?			1.4. Ar atsižvelgta į prisitaikymo prie klimato kaitos, klimato apsaugos ir anglies dioksido poveikio neutralumo aspektus?
	Lietaus vanduo nuo stogų ir kietųjų dangų patenka į mišrius nuotekų tinklus. 	Lietaus vanduo patenka į lietaus nuotekų tinklus. 	Lietaus vanduo infiltruojamas, naudojamas pastato eksploatavimui, užlaikomas sklype, infiltracija apjungiama su želdynais. 	
	1.4.2 Ar projektuojama tiek kietųjų dangų, kiek būtina?			
	Projektuojami pertekliniai kietųjų dangų plotai, nebūtinai gatvių privažiavimai, dubliuojamos gatvės, perteklinės antžeminės automobilių stovėjimo vietos. 	Sklypo kietosios dangos suprojektuotos pagal maksimalaus pločio parametrus, yra perteklinių kietųjų dangų elementų. 	Sklypo kietosios dangos suprojektuotos pagal funkcionalumą užtikrinančius minimalaus būtino pločio parametrus. 	

1.4.3. Ar automobilių stovėjimo aikštelės apželdintos ir kaip tvarkomos lietaus nuotekos nuo jų?		
Stovėjimo aikštelė neapželdinta. 	Minimaliai apželdinta stovėjimo aikštelė, trūksta želdinių kiekio ir įvairovės. 	Apželdinta medžiais, krūmais ir žolynais, pėsčiųjų infrastruktūra ir lietaus vandens infiltravimas apjungti su želdynais.
1.4.4. Ar eismas organizuojamas pagal sprendinių prioritetų seką: Pėsčiasis>dviratis> viešasis transportas> automobilis?		
Dominuoja automobilis. 	Nors sprendiniai pritaikyti pėsčiųjų saugumui ir komfortui, eismo dalyvių dominavimas nėra aiškus. 	Eisme dominuoja pėstieji: pėsčiasis>dviratis>viešasis transportas> automobilis.
1.4.5. Ar neprojektuojamas perteklinis automobilių stovėjimo vietų skaičius?		
Projektuojama daugiau nei 130 proc. STR numatyto minimalus poreikio.	Projektuojama 110-130 proc. STR numatyto minimalaus poreikio.	Projektuojama iki 110 proc. STR numatyto minimalaus poreikio.

	1.5.1. Ar saugomi ir puoselėjami kraštovaizdžio elementai (reljefas, želdynai, vandens telkiniai)?			1.5. Ar objekte numatyta išsaugoti gamtos vertybes? Ar įtraukiami gamta paremti sprendimai (angl. <i>nature – based solutions</i>)?
	Į kraštovaizdį (reljefą, vandens telkinius, želdinius) neatsižvelgta, sprendiniais daroma pernelyg didelė įtaka aplinkai.	Teritorijos kraštovaizdis keičiamas, tačiau išlieka dalis natūralių elementų.	Natūralus kraštovaizdis išsaugojamas, projekto sprendiniai pritaikomi prie esamos aplinkos.	
	1.5.2. Ar išsaugomi esami vertingi medžiai?			
	Iškeltama daugiau nei ½ visų vertingų medžių. 	Iškertama mažiau nei ½ visų vertingų sklypo medžių. 	Išsaugomi visi vertingi medžiai. 	
	1.5.3. Ar projekte numatytas želdinimas įgyvendintas ir tinkamai prižiūrimas pastato eksploatacijos metu?			
	Projekte numatytas želdinimas neįrengtas ar sunyko. 	Projektu numatytas želdinimas pakeistas kitu, arba palikta vieta apželdinimui. 	Projekte numatytas želdinimas įrengtas ir prižiūrimas tinkamai. 	
	1.6.1. Ar objekto sprendiniuose skatinama biologinė įvairovė?			

Planuojami vien žoliniai augalai.	Projektuojami 2 sluoksnių želdiniai.	Projektuojami kokybiški 3 sluoksnių želdiniai.	1.6. Ar objekto sprendiniais skatinama biologinė įvairovė (genetinė, rūšių ir ekosistemų)?
			
1.6.2. Ar viešose erdvėse kuriama želdinių įvairovė atitinka savivaldybės požiūrį.			
Menka įvairovė.	Patenkinama įvairovė.	Užtikrinta įvairovė.	1.7. Ar įgyvendinant objektą vengiama taršos?
			
1.7.1. Ar objektas prijungiamas prie miesto vandentiekio, buitinių nuotekų tinklų.			
Neprijungiamas prie miesto vandentiekio, buitinių nuotekų tinklų tinklų.	Prijungiamas tik prie dalies miesto vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų.	Prijungiamas prie miesto vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų.	
1.7.2. Jei objektui reikalingos sanitarinės apsaugos zonos (SAZ), ar jos išeina iš žemės sklypo ribų?			
SAZ neįteisintos, išeina iš žemės sklypo ribų.	SAZ išeina iš žemės sklypo ribų, tačiau jos įteisintos teisės aktų numatyta tvarka.	SAZ telpa sklypo ribose.	1.8. Ar objekto sprendiniais skatinamos tvarios
1.8.1. Ar naujas objektas kuria galimybes atsirasti teritorijoje trūkstantoms funkcijoms (socialinės, komercinėms paslaugoms, darbo vietoms, būstui ir pan.)?			

	Objektas nenumato platesnei teritorijai reikalingų funkcijų.	Objektas turi trūkstamų funkcijų kūrimo galimybes tam pritaikant patalpas pastate.	Objektas numato trūkstamų funkcijų kūrimą.	gyvenimo sąlygos ir didinama socialinė atsakomybė kuriant kokybiškas, lengvai prieinamas ir įperkamas gyvenamąsias erdves, teritorijas?
	1.8.2. Ar keičiant patalpų paskirtį į gyvenamąją prisidedama prie savivaldybės infrastruktūros įrengimo (gerinimo)? Pavyzdžiui - vaikų žaidimo aikštelių įrengimas sklype ar viešosiose erdvėse.			
	Neprisidedama.	Numatytas infrastruktūros finansavimas viešose erdvėse pagal savivaldybės tvarką.	Numatytas proporcingas infrastruktūros įrengimas sklype.	
2.	Urbanistinis integralumas	Statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto daroma su esama urbanistine struktūra ir poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui.	Darni integracija į urbanistinės vietovės plano struktūrą, užstatymą ir tūrinę erdvinę kompoziciją; kultūrinio kraštovaizdžio formavimas.	
	Atsakymų vertinimas			
	2.1.1.Ar naujų elementų užstatymo tipologija atitinka teritorijai būdingus požymius?			2.1. Ar objekto sprendiniai dera prie esamos sklypų ir (ar) kvartalų struktūros?
	Neatitinka esamos užstatymo tipologijos.	Neatitinka esamos tipologijos, tačiau dera prie urbanistinio konteksto.	Atitinka esamą užstatymo tipologiją.	
	2.1.2. Ar atstumai nuo projektuojamų naujų objektų iki sklypo ribų atitinka teritorijai būdingus principus (abu sklypai turi turėti vienodas vystymo galimybes)			
	Kaimyninio sklypo interesai įtakojami (pažeidžiami). 	Kaimyninio sklypo interesai įtakojami, tačiau kaimynams dalyvaujant viešinimo procese, pastabos nebuvo išsakytos.	Kaimyninio sklypo interesai neįtakojami (nepažeidžiami). 	
	2.2.1.Ar projektu saugomi, kuriami nauji ryšiai su aplinka? Vertinamos esamos ir planuojamos autotransporto, pėsčiųjų ir dviračių judėjimo, žaliosios jungtys.			2.2. Ar objekto sprendiniai pritaikomi prie esamo

	Nukertami esami ryšiai, nekuriami nauji.	Išlieka svarbiausi esami ryšiai, kuriami nauji.	Saugojami, puoselėjami esami ir kuriami nauji.	gatvių, dviračių ir (ar) pėsčiųjų takų tinklo?	
	2.2.2. Ar objekto sprendiniais projektuojamos dangos vertikaliniame plane sklandžiai sujungiamos su aplinkinės teritorijos dangomis? Ar patekimui į pastatą bei sklypo reljefo formavimui reikalingi elementai (laiptai, pandusai, turėklai, atraminės sienelės) netrukdo pėstiesiems ir dviratininkams? Ar įvažiavimas į automobilių stovėjimo aikštelę netrukdo pėstiesiems ir dviratininkams?				
	Projektuojami viešosiose erdvėse, pėsčiųjų ar dviračių takų, šaligatvių sąskaita. Dėl įvažiavimo pėsčiųjų ar dviračių takas nuleidžiamas ar pakeliamas daugiau nei 15 cm. 	Projektuojami viešojoje teritorijoje, už statytojo sklypo ribų, bet nesukelia kliūčių pėstiesiems ar dviratininkams. Dėl įvažiavimo pėsčiųjų ar dviračių takas nuleidžiamas ar pakeliamas iki 7 cm. 	Visos dangos ties sklypo ribomis sklandžiai sujungiamos be pandusų ar laiptų. Projektuojami statytojo sklype, nesukelia kliūčių pėstiesiems ar dviratininkams. Įvažiavimas neįtakoja pėsčiųjų ar dviračių tako vertikalinio plano. 		
	2.3.1. Ar perimetrinio ir jam giminio užstatymo pirmųjų aukštų erdvės prie gatvių ir viešų erdvių pritaikomos įvairioms funkcijoms?			2.3. Ar objekto sprendiniai darniai įsilieja į viešųjų urbanistinių erdvių (aikščių, skverų, parkų ir t. t.) sistemą?	
	Pirmas aukštas nepritaikytas viešai funkcijai ir nėra numatomos galimybės jį nesunkiai pritaikyti atsiradus poreikiui.	Pirmas aukštas tinkamas įvairioms veikloms, bet apsunkintas patekimas iš gatvės, trūksta skaidrumo gatvės fasade.	Pirmas aukštas dalyvauja gatvės gyvenime, pritaikomas viešai funkcijai, skaidrus ir kviečiantis užėiti.		

			
2.4.1. Ar naujų elementų užstatymo tipologija atitinka teritorijai būdingus požymius?	Neatitinka esamos užstatymo tipologijos.	Neatitinka esamos ar formuojamos tipologijos, tačiau vis tiek dera prie urbanistinio konteksto.	2.4. Ar objekto sprendiniai atitinka urbanistinio konteksto užstatymo tipą (-us) (morfotipus)?
2.5.1. Ar objekto UI rodiklis pakankamas teritorijos potencialui, nustatytam TPD? Pavyzdžiui – ar miesto centro teritorijoje nenumatomas pernelyg ekstensyvus užstatymas?.	UI daugiau nei 3 kartus mažesnis nei kontekstas ir (ar) TPD nustatytas maksimalus reglamentas	UI daugiau nei 2 kartus mažesnis nei kontekstas ir (ar) TPD nustatytas maksimalus reglamentas	2.5. Ar objekto užstatymo tankis, intensyvumo rodikliai dera su aplinkinio užstatymo rodikliais?
			
2.6.1. Ar objekto aukštingumas (aukštis metrais ir/ar aukštų skaičius) neviršija foninio užstatymo? Pavyzdžiui -foninis užstatymas – nustatytas TPD, arba tas, kurio neviršija 80 proc. teritorijos šiuo metu faktiškai užstatyto ploto.	Viršija.	Viršija, tačiau tai leidžia VIETOVĖS LYGMENS teritorijų planavimo dokumentas.	2.6. Ar objekto sprendiniai dera su esamo užstatymo aukštis (ar objekto sprendiniais siūlomas foninio aukščio užstatymas, ar siūloma dominantė
Viršija.	Viršija, tačiau tai leidžia VIETOVĖS LYGMENS teritorijų planavimo dokumentas.	Neviršija.	

				(tūrinė arba vertikali); jei projektuojamas objektas yra dominantė, ar ji dera su jau esančiomis, ir t. t.)?
	2.7.1.Ar objekto sprendiniai nedaro neigiamos įtakos lokalioms perspektyvoms, panoramoms, siluetams?			2.7. Ar objekto sprendiniai dera su vietos (gatvės, kvartalo, rajono, miesto) perspektyvomis, panoramomis ir siluetais?
	Objektas uždaro, uždengia svarbias lokalias perspektyvas, panoramas, dako iš lokalių viešųjų erdvių apžvelgiamus siluetus.	Objektas matomas svarbiose lokaliuose perspektyvose, panoramose, iš lokalių viešųjų erdvių apžvelgiamuose siluetuose, tačiau jo poveikis vertintas pozityviai ar indiferentiškai.	Objektas neišsiskiria vietos perspektyvose, panoramose ir (ar) siluetuose.	
	2.8.1.Ar objekto sprendiniai nedaro neigiamos įtakos esamiems vizualiniams ryšiams tarp viešųjų urbanistinių erdvių ir vertikaliųjų akcentų, panoramoms nuo reikšmingų (nustatytų TPD) ir charakteringų miesto savitumą formuojančių apžvalgos taškų ar ašių?			2.8. Ar objekto sprendiniai nedaro neigiamos įtakos esamiems vizualiniams ryšiams tarp viešųjų urbanistinių erdvių ir vertikaliųjų akcentų, charakteringoms ir reikšmingoms apžvalgos vietoms?
	Objektas sunaikina svarbius vizualinius ryšius, ardo panoramų nuo reikšmingų ir charakteringų apžvalgos vietų daugiaplaniškumą ar kitas jų vertingąsias savybes.	Objektas matomas esamuose svarbiuose vizualiniuose ryšiuose, nuo reikšmingų ir charakteringų apžvalgos taškų, tačiau jo poveikis vertintinas pozityviai ar indiferentiškai.	Objektas neišsiskiria esamuose svarbiuose vizualiniuose ryšiuose, reikšmingose ir charakteringose panoramose.	
3.	Santykis su paveldėtomis vėrtėmis	Kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių saugojimas, statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto santykis su urbanistinės vietovės ar objekto istorine urbanistine ir (ar) architektūrine raida, kraštovaizdžio vertybėmis.	Vertingų ypatumų įvardijimas ir išsaugojimas; kultūros paveldo objektų saugojimas ir pritaikymas; pertvarkymo mastas ir tikslingumas; autentiškumo puoselėjimas, vientisumo išlaikymas.	
	3.1.1.Ar atlikti reikiami tyrimai ir jų rezultatai atpažįstami objekto architektūrinėje raiškoje?			3.1. Ar įvertinta vietovės istorinė urbanistinė raida, ar susipažinta su išlikusiu kultūros paveldu, ar šios žinios ir informacija daro įtaką objekto sprendiniams?
	Neatlikti istoriniai ir (ar) natūriniai išlikusio paveldo tyrimai, atskleidžiantys vertingąsias paveldo savybes ar jų medžiaga nesiremiama.	Atlikti istoriniai ir (ar) natūriniai išlikusio paveldo tyrimai, vertingosios paveldo savybės konservuojamos, tačiau neeksponuojamos.	Atlikti istoriniai ir (ar) natūriniai išlikusio paveldo tyrimai, vertingosios paveldo savybės konservuojamos ir eksponuojamos.	

	3.2.1. Vertinama teisės aktų nustatyta tvarka.			3.2. Ar numatomi objekto sprendiniai, išraiška atitinka tarptautinius ir šalies kultūros paveldo standartus, principus ir teisinę bazę, ar išsaugomi kultūros paveldo objektai, jų vertingosios savybės?
	3.3.1. Vertinama teisės aktų nustatyta tvarka.			3.3. Ar vertinamų kompleksų, statinių, sklypų, kvartalų, teritorijų sprendiniais papildoma, formuojama ar performuojama urbanistinė struktūra?
	3.4.1. Ar objekto sprendiniai nedaro neigiamos įtakos paveldo objekto apžvalgai svarbioms perspektyvoms, panoramoms, siluetams??			3.4. Ar objekto sprendiniai stiprina ir išlaiko paveldo, kraštovaizdžio autentiškumą ir vientisumą?
	Naujas objektas uždengia paveldo apžvalgai svarbias panoramas, perspektyvas, kuria naujus disonuojančius akcentus kultūriniame kraštovaizdyje.	Objektas matomas paveldo apžvalgai svarbiose panoramose, perspektyvose, tačiau jo poveikis vertintinas pozityviai ar indiferentiškai.	Objektas neišsiskiria paveldo apžvalgai svarbiose perspektyvose, panoramose ir (ar) siluetuose.	
	3.5.1. Ar kultūros paveldas įveiklinamas (pritaikomas)?			3.5. Ar ateities kartos ir toliau galės naudotis visu kultūros paveldu, ar numatyta kultūros paveldo objektą įveiklinti ir aktualizuoti, ar jis pritaikytas viešajam pažinimui ir (ar) pažinimui jį naudojant?
	Neįveiklinamas - investuojant viešas lėšas tiesiogiai ar gaunant paramą nenumatomas paveldo panaudojimas viešai funkcijai	Įveiklinamas ir pritaikomas naudojant privačias lėšas, tačiau neprieinamas visuomenei	Įveiklinamas, pritaikomas ir prieinamas visuomenei	
	3.6.1. Ar nauji elementai neužgožia kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių?			3.6. Ar užtikrinama kultūros paveldo ir naujų elementų

	Nauji elementai dominuoja kultūros paveldo objekto architektūrinėje raiškoje, užgožia jo vertingąsias savybes.	Nauji elementai pastebimi kultūros paveldo objekto architektūrinėje raiškoje, tačiau jų poveikis vertintinas pozityviai ar indiferentiškai.	Nauji elementai neišsiskiria kultūros paveldo objekto architektūrinėje raiškoje.	pusiausvyra, darna ir (arba) sklandus ryšys, ar objektas darniai įsilieja į esamą urbanistinę struktūrą?
	3.6.2.Ar naujų elementų užstatymo tipologija atitinka teritorijai būdingus požymius?			
	Neatitinka esamos užstatymo tipologijos.	Neatitinka esamos tipologijos, tačiau vis tiek dera prie urbanistinio konteksto.	Atitinka esamą užstatymo tipologiją.	
	3.7.1.Ar išsaugojami, panaudojami esami pastatai ar kiti elementai?			3.7. Ar pirmenybė teikiama ne naujai statybai, o tęstiniam ir (arba) pritaikomajam pakartotiniam pastatų naudojimui ir tinkamai jų priežiūrai?
	Esamas užstatymas nugriauamas ir statoma iš naujo.	Iš dalies išsaugomi esami pastatai, elementai.	Pilnai išsaugomi esami pastatai, elementai.	
	3.8.1.Koks yra naujų elementų architektūrinės raiškos santykis su kultūros paveldo objektu?			
	Nauji tyrimais nepagrįsti elementai imituoja autentišką.	Nauji elementai imituoja autentišką, tačiau jie pagrįsti tyrimų medžiaga.	Pastato architektūrinėje raiškoje galima atskirti originalius, atkurtus ir naujus elementus.	3.8. Ar objekto sprendiniai leidžia atpažinti teritorijos, objekto raidos etapus (architektūros stilius, laikotarpis), atskirti pirminius ir šiuolaikinius elementus; ar nauji sprendiniai šiuolaikiški, ar projektuojami nauji pastatai neatkartoja buvusių
4.	Aplinka visiems	Aplinka, kai ja be specialaus pritaikymo gali naudotis visos visuomenės grupės.	Socialinis jautrumas ir atsakomybės skatinimas; objektų ir vietų pasiekiamumas; universalus dizaino principų taikymas: visų žmonių lygybė, universalumas, paprastas ir intuityvus naudojimas, suvokiama ir juntama informacija, tolerancija asmens	

			fizinėms jėgoms, optimalus dydis ir erdvė.	
	4.1.1.Ar neformuojamos „uždaros zonos“ (angl. - „gated communities“) – teritorijos, kurios yra didesnės nei 1 ha ir kurių neįmanoma perkirsti?			4.1. Ar objektų sprendiniais užkertamas kelias segregacijai, gentrifikacijai ir formotis vietovėje getams?
	Formuojamos didelės uždaros teritorijos, kurios nedalyvauja miesto gyvenime.	Praėjimai formaliai įrengti, tačiau nesprenžiami kaip viešai naudojamos erdvės (einama pro pastatų kiemus).	Formuojami žmogiško mastelio kvartalai su interaktyviomis (skaidrūs fasadai, įėjimų gausa).	
	4.2.1.Ar projektuojamos lauko erdvės (vaikų žaidimo, sporto, poilsio, kt.) kokybiškos, joms parinktos tinkamos vietos sklype, numatyti racionalūs ryšiai su pastatu ir aplinka?			4.2. Ar įgyvendinant objektą kuriamos patrauklios ir patogios žmonėms bendrauti privačios ir viešosios erdvės?
	Formaliai numatomos vietos norminei infrastruktūrai, tačiau ji nepatraukli numatomai veiklai.	Projektuojama norminė infrastruktūra, tačiau trūksta ryšių su pastatu, aplinka.	Projektuojamos patrauklios, skirtingų charakterių lauko erdvės, „bendraujančios“ su pastatais ir aplinka.	
	4.2.2.Ar projektuojamos lauko terasos būstams pirmajame aukšte?			
	Neprojektuojamos.	Projektuojama tik daliai būstų.	Projektuojamos daugumai būstų.	
	4.2.3.Ar įveiklinami plokšti pastatų stogai?			
	Stogai neeksploatuojami.	Stogai eksploatuojami, tačiau naudojami tik privačiai.	Stogai eksploatuojami, rastas privačiai, namo bendruomenės naudojamų ir visai visuomenei prieinamų erdvių balansas.	
	4.3.1.Ar urbanistiniais elementais (pastatai ir statiniai), kraštovaizdžio elementais (želdynai, sklypo plano sprendiniai) viešos erdvės atskirtos nuo privačių?			4.3. Ar objektas skatina bendrą atsakomybę ir už privačias, ir už viešąsias erdves?
	Neatskirtos.	Dalinai atskirtos.	Atskirtos.	
	4.3.2. Ar pastato pirmasis aukštas turi funkcinį kontaktą su greta esančiomis viešosiomis erdvėmis?			
	Pirmajame pastato aukšte palei viešąsias erdves nenumatyta vieša funkcija, nenumatomas viešosios	Pirmajame pastato aukšte palei viešąsias erdves numatyta vieša funkcija, tačiau fasadui trūksta skaidrumo ir atvirumo arba	Pirmasis aukštas skaidrus, viešų erdvių dalis prižiūrima "šeimininko metro" principu.	

erdvės naudojimas "šeimininko metro" principu. 	numatytas būstas, bet netaikomas "šeimininko metro" principas. 		
4.3.3. Ar vykdytos papildomos savivaldybės rekomenduojamos visuomenės informavimo, visuomenės nuomonės identifikavimo priemonės?			
Vykdytos tik privalomos visuomenės informavimo procedūros.	Visuomenė papildomomis savivaldybės rekomenduojamomis priemonėmis informuota apie numatomą objektą.	Visuomenė buvo įtraukta jau nuo pradinių planavimo stadijų (organizuotos dirbtuvės, susitikimai ir pan.), projektas rengtas išanalizavus ir objektyviai įvertinus bendruomenės įžvalgas.	
4.4.1. Ar objektas yra viešojo transporto (VT) pasiekiamumo pėsčiomis zonoje?			4.4. Ar objektas yra greitai ir lengvai pasiekiamas viešuoju transportu?
4.5.1. Ar objekto aplinkoje taikomi universalaus dizaino principai? (Vertinamas žmonėms su spec. poreikiais skirtų automobilių stovėjimo vietų skaičius, vieta nuo įėjimo į pastatą; sklypo sprendinių patogumas judėti žmonėms su specialiaisiais poreikiais – ryšiai sklypo viduje ir su aplinkine teritorija)			4.5. Ar objekto aplinka projektuojama ir planuojama taip, kad būtų galima judėti be kliūčių?
Sklypas ir aplinka nepritaikytas žmonėms su specialiaisiais poreikiais.	Sklypas ir aplinka formaliai atitinka normas, bet trūksta integralumo su aplinka bei tarp sklypo ir pastato sprendimų.	Sklypas ir aplinka pritaikyti žmonėms su specialiaisiais poreikiais.	
4.6.1. Vertinama tikrinant atitikimą teisės aktams			4.6. Ar objekto viduje visi galės judėti be kliūčių?
4.7.1. Ar sklypo planas / urbanistinio objekto viešų erdvių struktūra aiški ir neklaidinanti? (Ar pirmą kartą šioje vietoje esantis žmogus intuityviai suprastų, kur jam reikia eiti, nepasiklystų?)			

	Kuriamas klaidus viešų erdvių ar viešai naudojamų priėjimų prie patekimų į pastato vidaus erdves tinklas.	Viešų erdvių tinklas aiškus, bet trūksta aiškiai suvokiamų patekimų prie įėjimų į pastatą.	Kuriamas aiškus viešų erdvių tinklas, užtikrinami patekimai prie įėjimų į pastatą.	4.7. Ar vertinamame objekte bus galima orientuotis intuityviai; ar reikiama informacija suvokiama ir juntama?
	4.7.2. Ar architektūrinė raiška padeda intuityviai suvokti patekimų į viešą pastatą vietas? (Ar pirmą kartą šioje vietoje esantis žmogus intuityviai suprastų, kur yra įėjimas į viešos funkcijos pastatą?)			
	Įėjimų į pastato vidaus erdves vietos neidentifikuojamos architektūrinės raiškos elementais.	Architektūros elementais akcentuojami tik patekimai į pastato vidaus erdves.	Architektūros elementais akcentuojami ne tik patekimai į pastatą, bet erdvinės struktūros svarbiausi elementai (kampas, centras, riba).	
	4.8.1.Ar viešai prieinamų erdvių funkcinė įranga atitinka nustatytus kriterijus ir standartus?			4.8. Ar projektuojant ir planuojant atsižvelgta žmogaus mastelį; ar funkcinė įranga ergonomiška?
	Įranga neergnوميška, neatitinka standartų.	Įranga ergonomiška, tačiau neatitinka rekomenduojamų standartų.	Įranga ergonomiška, atitinka standartus.	
	4.8.2. Ar viešose erdvėse nenumatyti pertekliniai įrangos elementai			
	Viešose erdvėse numatyti pertekliniai įrangos elementai. 		Viešose erdvėse perteklinių įrangos elementų nėra. 	
II. Objekto charakteristikos				
5.	Sprendinių ekonomiškumas	Planuojamų sprendinių atitiktis ilgalaikėms investicijoms, jų racionalumas, užtikrinantis efektyvų statinio gyvavimo ciklą, siekiant optimalaus kokybės ir kainos santykio.	Numatomas statybos kokybiškumas; sąnaudų pagrįstumas; vietos vertės didinimas; esamos socialinės ir inžinerinės infrastruktūros panaudojimas, kūrimas.	

			uždaras raidos ciklas (planavimas, projektavimas, statyba ir naudojimas) per objekto gyvavimo laiką.	
	5.1.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			5.1. Ar pasirinktos kokybiškos statybos medžiagos ir ar taikomi tinkami techniniai sprendimai, kuriais siekiama užtikrinti, kad statinys bus veiksmingai naudojamas visą ekonomiškai pagrįstą naudojimo laiką?
	5.2.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			5.2. Ar statybinių medžiagų ir metodų gyvavimo ciklas ilgas, todėl mažesnės priežiūros išlaidos, ar dėl to vietos vertė tokia pati ar didėja?
	5.3.1. Ar objekto funkcionavimo užtikrinimas nereikalaus sukurti perteklinės (nenumatytos teritorijų planavimo dokumentuose) viešosios infrastruktūros?			5.3. Ar, vertinant iš ilgalaikės perspektyvos, viešieji ir privatus išteklių buvo panaudoti geriausiai ar tik siekiant trumpalaikės naudos?
	Reikalaus sukurti ir turės būti finansuojama viešomis lėšomis.	Reikalaus sukurti ir bus finansuojama privačiomis lėšomis.	Nereikalinga.	
	5.4.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			5.4. Ar objekto vieta yra ekonomiškai perspektyvi tolesnei plėtrai?
	5.5.1. Ar objektas kuria patrauklumą teritorijai – atneša trūkstamas paslaugas, darbo vietas, būstą ten, kur jų trūksta?			5.5. Ar objekto sprendiniai padidina vietos ilgalaikį patrauklumą gyvenimo, darbo, laisvalaikio ir (arba) turizmo erdvės atžvilgiu, nes šalia yra įvairių išteklių,
	Objektas nenumato platesnei teritorijai reikalingų funkcijų.	Objektas turi trūkstamų funkcijų kūrimo galimybes tam pritaikant patalpas pastate.	Objektas kuria trūkstamas teritorijai reikalingas funkcijas.	

				įrenginių ir (arba) viešųjų paslaugų?
	5.6.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			5.6. Ar objekto planavimo ir projektavimo sprendinių, statybos ir eksploatavimo ekonomiškumas padidina vietos įperkamumo galimybes?
	5.7.1. Ar objektas projektuojamas teritorijoje, kurioje išvystyta socialinė, paslaugų infrastruktūra?			5.7. Ar panaudojama esama ir (ar) kuriama nauja socialinė ir inžinerinė infrastruktūra?
	Objekto aplinkoje nėra išvystytos socialinės, paslaugų infrastruktūros, jos išvystymas artimoje ateityje mažai tikėtinas. 	Objekto aplinkoje nėra išvystytos socialinės, paslaugų infrastruktūros, tačiau ji numatyta prioritetinei plėtrai. 	Objektas projektuojamas teritorijoje, kurioje yra gerai išvystyta socialinė, paslaugų infrastruktūra. 	
				5.8. Ar vietos nuosavybės ir (arba) investavimo modeliais prisidedama prie gyvybingų ir mišrių rajonų kūrimo?
6.	Inovatyvumas	Naujos originalios architektūrinių ir urbanistinių sprendimų idėjos, siekiant tvarios statybos ir statinio gyvavimo ciklo, naudojant pažangias technologijas ir medžiagas, skatinant žiedinę ekonomiką, klimatą ir energiją	Nauji architektūriniai, urbanistiniai ir (ar) kraštovaizdžio sprendiniai; naujų technologijų ir (ar) medžiagų panaudojimas; laikotarpio vertybių atspindėjimas.	

		tausojančias priemones, kuriant kokybišką aplinką visiems.		
	Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT.			1. Ar objekto sprendiniai apima eksperimentinius metodus? 2. Ar objekte taikomi nauji architektūriniai, urbanistiniai ar (ir) kraštovaizdžio sprendiniai? 3. Ar taikomi nauji sprendiniai draugiški aplinkai? 4. Ar objekte numatyta taikyti naujas technologijas ir (ar) naudoti naujas medžiagas? 5. Ar naujos technologijos išbandytos ir patikimos? 6. Ar naujų technologijų taikymas ir (ar) medžiagų naudojimas padės taupyti energiją? 7. Ar objekte diegiami inovatyvūs sprendiniai ir ar technologijos padės kurti aukštos kokybės gyvenamąją aplinką visiems? 8. Ar objekte diegiami inovatyvūs sprendiniai ir ar technologijos atspindi laikotarpio vertybes?
7.	Funkcionalioji struktūra	Statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto atitiktis planuojamai funkcijai ir galimybė pritaikyti kintant funkcijoms.	Gyvybingumo ir mišrios paskirties užtikrinimas; atitiktis numatytai funkcijai;	

			galimybės prisitaikyti pakitus poreikiams.	
	7.1.1.Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT.			7.1. Ar pasirinkti nuosavybės ir (arba) investicijų modeliai užtikrins vietos gyvybingumą ir daigafunkciškumą?
	7.2.1.Ar projektu saugomi, kuriami nauji platesniame urbanistiniame kontekste veikiantys ryšiai? (Vertinamos esamos ir planuojamos autotransporto, pėsčiųjų ir dviračių judėjimo, žaliosios jungtys, darnaus judumo galimybės, kt.)			7.2. Reikšmingiausi ir ilgiausiai išliekantys struktūros elementai yra suplanuota vietovė ir jos sąsaja su esamais judėjimo srautais, sklypais ir kvartalais. Ar šie sprendimai yra apgalvoti ir racionalūs?
	Nukertami esami ryšiai, nekuriami nauji.	Išlieka svarbiausi esami ryšiai, kuriami nauji.	Saugojami, puoselėjami esami ir kuriami nauji.	
	7.3.1.Ar užtikrinamas želdynų pasiekiamumas pagal galiojančius normatyvus?			
	Konkrečios artimosios aplinkos ir (ar) bendramiestinių želdynų teritorijos neidentifikuotos ar jų pasiekiamumas neužtikrintas, o kompensacinės priemonės netaikomos.	Konkrečios želdynų teritorijos identifikuotos, tačiau jų pasiekiamumas neužtikrintas.	Konkrečios želdynų teritorijos identifikuotos ir jų pasiekiamumas užtikrintas.	7.3. Ar yra lengvai pasiekiamų kokybiškų atvirų urbanistinių ir žaliųjų erdvių?
	7.4.1.Kokia planuojama eismo dalyvių hierarchija? Ar vadovaujamas prioriteta seka: pėsčiasis > dviratis > viešasis transportas > automobilis?			
	Dominuoja automobilis.	Neaiški eismo dalyvių hierarchija.	Dominuoja pėstieji.	
	7.4.2. Ar dangos (medžiagos, piešinys) akcentuoja pėsčiųjų/dviračių prioritetą D ir žemesnės kategorijos gatvėse bei sklypo plane?			7.4. Ar vieta lengvai pasiekama visiems ir ar patogi visoms transporto priemonėms?
	Dominuoja automobilis ar eismo dalyvių hierarchija neaiški.	Eismo organizacija kuria prioritetą pėstiesiems/dviračiams, bet dangos to neakcentuoja.	Dangos (medžiagos, piešinys) akcentuoja pėsčiųjų/dviračių prioritetą.	
	7.4.3. Ar projektuojama dviračiams ir kitam jiems prilygintam transportui reikalinga infrastruktūra?			

Neprojektuojama. 	Projektuojama, bet tik minimalius reikalavimus atitinkanti. 	Projektuojama, patogi, pabrėžianti eismo dalyvių prioritetą. 	
7.4.4.Ar yra galimybės lankytoji palikti automobilį pačiame objekte arba, ne toliau nei 300m nuo objekto, viešoje automobilių stovėjimo aikštelėje ar stovėjimo vietoje gatvėje?			
Nėra.	Yra artimiausioje objekto aplinkoje - gatvėje ar viešoje automobilių stovėjimo aikštelėje.	Yra pačiame objekte.	
7.4.5. Kaip organizuojamas automobilių stovėjimas sklype?			
Sklype priešais gatvės fasadą (tarp pastato ir šaligatvio).	Sklype, iš šono nuo gatvės fasado, neužtvieriant praėjimo pėstiesiems prie įėjimų į pastatą.	Gatvėje, už pastato.	
7.5.1.Ar numatyta visa faktinei pastato paskirčiai reikalinga infrastruktūra? (automobilių ir dviračių stovėjimo vietos, želdynai, vaikų žaidimo aikštelės, sporto aikštelės ir panašiai)			7.5. Ar objektas atitinka paskirtį ir yra pritaikytas konkrečiai funkcijai? Ar atsižvelgiama į visų vartotojų poreikius, siekius ir veiklą?
Yra visa infrastruktūra pagal deklaruojamą paskirtį, tačiau neužtikrinama faktiniam statinio naudojimui reikalinga infrastruktūra.		Yra visa infrastruktūra tiek pagal deklaruojamą, tiek pagal faktinę paskirtį.	
7.5.2.Ar pastatas faktiškai suprojektuotas tai paskirčiai, kuri deklaruojama?			
Projektuojamam pastatui trūksta eksploatavimui pagal deklaruojamą paskirtį reikalingų patalpų (pvz. bendro laisvalaikio, bendradarbiystės, aptarnavimo		Projektuojamas pastatas turi visas eksploatavimui pagal deklaruojamą paskirtį reikalingas patalpas (pvz. bendro laisvalaikio, bendradarbiystės,	

	patalpų bendro gyvenimo namuose), vertikalių ir horizontalių komunikacijų - laiptinių, koridorių, holų, pagal deklaruojamą paskirtį nepagrindžiamas įėjimų ir vertikalių komunikacijų, sanmazgų, inžinerinės infrastruktūros įvadų skaičius, sklypo sprendimai.		aptarnavimo patalpas bendro gyvenimo namuose), vertikalias ir horizontalias komunikacijas - laiptines, koridorius, holus, pagal deklaruojamą paskirtį pagrindžiamas įėjimų ir vertikalių komunikacijų, sanmazgų, inžinerinės infrastruktūros įvadų skaičius, sklypo sprendimai.	
	7.5.3. Ar objektas eksploatuojamas pagal projekte numatytą paskirtį?			
	Objektas eksploatuojamas pažeidžiant principinius paskirties reikalavimus (pvz. gyvenama objekte, kuris nenumatytas nei laikino, nei pastovaus gyvenimo paskirčiai, vykdoma taršą kelianti. veikla gyvenamosios paskirties objekte ar pan.).		Objektas eksploatuojamas pagal projekte numatytą paskirtį.	
	Vertinama tikrinant atitikimą teisės aktams.			7.6. Ar objektas atitinka sveiko gyvenimo būdo ir aplinkos principus dizaino, medžiagų, šviesos, oro, triukšmo ir kitais atžvilgiais?
	Vertinama tikrinant atitikimą teisės aktams.			7.7. Ar objektas saugus dizaino, medžiagų, šviesos, oro, triukšmo ir kitais atžvilgiais?
	7.8.1. Ar perimetrinio ir jam giminio užstatymo pirmųjų aukštų erdvės prie gatvių ir viešų erdvių pritaikomos įvairioms funkcijoms?			7.8. Ar objekto sprendiniai leidžia lengvai transformuoti statinio vidaus erdves, pritaikyti jas
	Nepritaikytos ir nepritaikomos.	Norint pritaikyti, reikalinga ženkliai pastato išorės ir vidaus konstrukcijų rekonstrukcija.	Lengvai pritaikomos ar jau pritaikytos.	

				kitoms atsiradus poreikiams technologijoms? funkcijoms, naujiems ar
	7.8.2.Ar projektuojamos slėptuvės, priedangos arba padidinto saugumo patalpos?			
	Jokios padidinto saugumo patalpos neprojektuojamos (nenumatyta STR).	Nors STR nereikalauja projektuoti slėptuves ar priedangas, bet projektuojamos padidinto saugumo patalpos.	Projektuojamos STR reikalavimus atitinkančios slėptuvės ar priedangos, nors STR tai daryti nebūtinai reikalauja.	
8.	Vientisa architektūrinė idėja ir estetika	Nuosekliai suvokiama statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto meninė išraiška.	Architektūrinės idėjos buvimas ar nebuvimas ir jos vientisumas; meninis santykis su aplinka (kontrastas, atkartojimas ir t. t.); meninės raiškos priemonės (mastelis, proporcijos, ryšys tarp kuriamų elementų, medžiagiškumas, spalvos); šiuolaikiškumas.	
	8.1.1.Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			
	8.2.1.Ar projektuojamo objekto, rekonstruojamo ar renovuojamo pastato architektūros kokybė atitinka miesto daliai keliamus kokybės reikalavimus, nustatytus savivaldybės teritorijų ir strateginio planavimo dokumentuose.			
				8.1. Ar objektas turi vientisą architektūrinę idėją ir ar žiūrovas gali ją suvokti, ar ji suvokiama lengvai (intuityviai)? 8.2. Ar objektas papildo, kuria vietos identitetą ir įvaizdį ir yra kuo nors reikšmingas?

	Neatitinka kokybės reikalavimų.	Tenkina minimalius reikalavimus.	Atitinka / viršija lūkesčius.	
	8.3.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			8.3. Ar objekto sprendiniai skatina gyventojo, vartotojo priklausomumo vietai jausmą?
	8.4.1. Ar objekto architektūrinė išraiška atitinka jo faktinę paskirtį?			8.4. Ar objekto architektūrinė išraiška atliepia jo paskirtį ir vaidmenį miesto aplinkoje?
	Neatitinka, veikia klaidinančiai (pavyzdžiui - ugdymo įstaigai ar gyvenamajam namui trūksta jų funkcijai reikalingų pastato elementų).	Kelia abejonių, architektūrinė išraiška neleidžia identifikuoti funkcijos.	Atitinka.	
	8.4.2. Ar pastato architektūrinė raiška, pastato fasado elementai atliepia į viešų erdvių struktūros ypatybes? (Ar pabrėžiamas kampas, perspektyvą uždaranti fasado dalis, skaidrus pirmasis aukštas palei viešas erdves ir panašiai?)			
	Pastatas nereaguoja į viešų erdvių struktūros ypatybes. 	Pastatas reaguoja į viešų erdvių struktūros ypatybes, tačiau jų nepabrėžia, neišryškina. 	Pastatas pabrėžia, išryškina viešų erdvių struktūros ypatybes. 	
	8.5.1. Bendruoju atveju gali būti vertinama svarstant projektinius pasiūlymus RAT			8.5. Ar objekto sprendiniai kuria palankų meninį santykį su aplinka (kontrastas; pusiausvyra; proporcijos; atkartojimas; judesys; mastelis;

				skaidrumas, nepermatomumas; atvirumas, uždarumas; autentiškumas ir t. t.)?
8.6.1.Ar išsaugoma rekonstruojamo ar renovuojamo pastato kompozicinė darna?				8.6. Ar kuriamos formos yra proporcingos, t. y. ar apmąstytas objekto elementų aukščio ir pločio, masės ir tuštumos santykis, horizontalių ir vertikalinių elementų santykis ir t. t.?
Sunaikinama, deformuojama.	Pokyčiai nežymūs, neesminiai.	Išlaikoma ar sustiprinama.		
8.7.1.Ar naudojamos tarpusavyje derančios, architektūrinę idėją pabrėžiančios spalvos, faktūros, medžiagos?				8.7. Ar apmąstytos detalės – medžiagiškumas, elementai, spalva?
Naudojamos nenatūraliai atrodančios, tarpusavyje disonuojančios spalvos, faktūros, sprendiniai nedera aplinkoje.	Naudojamos išsiskiriančios, ryškios medžiagos, spalvos ir faktūros, tačiau jos pabrėžia architektūrinę idėją ir dera aplinkoje.	Naudojamos medžiagos, spalvos, faktūros atrodo natūraliai, išryškina architektūrinę idėją, dera aplinkoje.		
8.7.2.Ar pastato eksploatacijos/paprastojo remonto metu įrengiamos detalės (ventiliacijos angos, rekuperatoriai, kondicionieriai ir pan.) nedarko fasado kompozicijos?				
Konstrukciniai ir inžineriniai elementai neestetiški, darko fasado kompoziciją. 	Pokyčiai nežymūs, neesminiai. 	Pastato architektūriniai sprendimai indiferentiški ar jį praturtinantys sprendimai. 		
8.8.1.Ar siūlomi sprendiniai yra šiuolaikiški ir atspindi laikotarpį?				

Projekte dirbtinai imituojama istorinė stilistika, nematomi dabarties ženklai.

Projektas, atitinkantis minimalius šiuolaikiškumo kriterijus, tačiau nekuria naujos kokybės kontekste.

Šiuolaikiškas projektas – projekte matoma šiuolaikinė tūrio kompozicija, architektūrinė raiška, šiuolaikiškai sprendžiama funkcija; projektas suteikia aplinkai naują kokybę.

8.8. Ar siūlomi sprendiniai yra šiuolaikiški ir atspindi laikotarpį, stilių?